

Пропозиції
Міністерства культури та інформаційної політики України
до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України
щодо частки пісень державною мовою в музичних радіопрограмах і
радіопередачах та заборони відтворення музичної продукції походження
держави-агресора»

реєстр. номер 7273 від 11 квітня 2022 р.

ініційований н.д. Федина С.Р., Фріз І.В. та інші
(перше читання)

1. Міністерство культури та інформаційної політики України в межах компетенції розглянуло проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо частки пісень державною мовою в музичних радіопрограмах і радіопередачах та заборони відтворення музичної продукції походження держави-агресора» та підтримує його з подальшим доопрацюванням.

2. Законопроектом пропонується абзаци другий та четвертий статті 1 Закону України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки» викласти у такій редакції:

«2⁻¹ На період до звільнення всіх окупованих українських територій та припинення агресії з боку Російської Федерації заборонити на території України відтворення аудіовізуальних творів у виконанні громадян і резидентів держави-агресора на радіо, телебаченні, в розважальних закладах, в громадському транспорті (у комунальних та приватних перевізників), закладах освіти, закладах культури та відпочинку, готельного та ресторанного бізнесу, кінотеатрах, громадському просторі тощо.».

Водночас, Законом України «Про авторське право і суміжні права» визначено термін аудіовізуальний твір як твір, що фіксується на певному матеріальному носії (кіноплівці, магнітній плівці чи магнітному диску, компакт-диску тощо) у вигляді серії послідовних кадрів (зображень) чи аналогових або дискретних сигналів, які відображають (закодовують) рухомі зображення (як із звуковим супроводом, так і без нього), і сприйняття якого є можливим виключно за допомогою того чи іншого виду екрана (кіноекрана, телевізійного екрана тощо), на якому рухомі зображення візуально відображаються за допомогою певних технічних засобів. Видами аудіовізуального твору є кінофільми, телефільми, відеофільми, діафільми, слайдофільми тощо, які можуть бути ігровими, анімаційними (мультиплікаційними), неігровими чи іншими. В цьому контексті поняття «аудіовізуальний твір» вживається у Законах України «Про кінематографію», «Про культуру». Закон України «Про телебачення і радіомовлення» подає відносно ширшу трактовку цього терміну, а саме

«аудіовізуальний твір - частина телерадіопрограми, яка є об'єктом авторського права, має певну тривалість, авторську назву і власну концепцію, складається з епізодів або цілісних авторських творів, поєднаних між собою творчим задумом і зображувальними чи звуковими засобами та яка є результатом спільної діяльності авторів, виконавців та виробників».

В тексті законопроекту використано термін «відтворення». Однак, Законом України «Про авторське право та суміжні права» визначено термін відтворення як виготовлення одного або більше примірників твору, відеограми, фонограми в будь-якій матеріальній формі, а також їх запис для тимчасового чи постійного зберігання в електронній (у тому числі цифровій), оптичній або іншій формі, яку може зчитувати комп'ютер», що не зовсім відповідає цілям законопроекту. У Законах України «Про кінематографію» та «Про телебачення і радіомовлення» термін «відтворення» не вживається у контексті, поданому в законопроекті.

Натомість, стаття 3 Закону України «Про кінематографію» дає визначення поняттю демонстрування (публічний показ, публічне сповіщення і публічна демонстрація) фільму – професійна кінематографічна діяльність, що полягає в показі фільму глядачам у призначених для цього приміщеннях (кінотеатрах, інших кіновидовищних закладах), на відеоустановках, а також каналами мовлення телебачення.

Частиною першою статті 1 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» подано визначення терміну трансляція (телерадіотрансляція) - початкова передача, яка здійснюється наземними передавачами, за допомогою кабельного телебачення або супутниками будь-якого типу в кодованому або відкритому вигляді телевізійних чи радіопрограм, що приймаються населенням.

Отже, законопроект повинен врегулювати правовідносини не з відтворення аудіовізуальних творів, а з публічного виконання, демонстрації, показу та сповіщення (доведення до загального відома) аудіовізуальних, музичних (в тому числі словесно-музичних) творів, відеозаписів театральних та циркових вистав, у створенні та виконанні яких брали участь громадяни та/або резиденти держави-агресора або окупанта, на телебаченні, радіо, об'єктах культурного призначення, в розважальних закладах, закладах відпочинку, готельного та ресторанного бізнесу, громадському транспорті (у комунальних та приватних перевізників), в закладах освіти, громадському просторі тощо.

Крім того, МКІП вважає, що зазначені зміни повинні бути не тимчасовими, а постійними, та доцільно їх внести окремою частиною до статті 14 Закону України «Про культуру».

Також, вважаємо, що заборона на припинення трансляції аудіовізуального продукту громадян та резидентів держави-агресора або окупанта не повинна застосовуватись до громадян держави-агресора або окупанта, які засудили війну на території України, або висловили позицію на захист України.

Крім того, у законопроекті пропонується припинити трансляцію аудіовізуального продукту для резидентів держави-агресора.

Необхідно звернути увагу на те, що у законодавстві України визначено декілька понять «резидент», а саме «податковий резидент», «валютний резидент» тощо.

Отже, з метою забезпечення юридичної визначеності, пропонуємо в законопроекті визначити поняття «резидент держави-агресора».

Крім того, МКІП вважає не доцільним збільшувати квоту з 35% до 50% музичних творів українською мовою для радіостанцій та музичних телеканалів, оскільки у разі прийняття Закону буде встановлена заборона на відтворення музичної продукції походження держави-агресора.

Таким чином, мета законопроекту буде досягнута без збільшення відсотків на квоту музичних творів українською мовою.

Міністр культури та
інформаційної політики України

Олександр ТКАЧЕНКО

«_____» _____ 2022 р.